

План розвитку бібліотеки на 2018-2022 рр

Концепція розвитку бібліотеки на 2018-2022 роки затверджена рішенням вченої ради від 15 червня 2017 р.

Місія Бібліотеки: з метою інтегрування Університету Грінченка в світовий науково-освітній простір підсилити роль університетської бібліотеки у навчанні студентів, підтримці наукових досліджень та проектів через якісний інформаційний супровід, комфортний простір, сервісність та інноваційність.

Візія Бібліотеки: провідний науковий та освітній осередок Університету, який динамічно розвивається, місце для натхнення та комфортної роботи над створенням проектів, професійного спілкування, проведення різноманітних заходів, підтримка освітньої та наукової діяльності співробітників та студентів Університету на всіх етапах проведення дослідження, підвищення рейтингу Університету шляхом просування наукових видань до міжнародної спільноти та активної міжнародної співпраці.

Наші цінності:

Відкритість

Інноваційність

Сервісність

Партнерство

Відповідальність

Доброчесність

Пріоритети розвитку бібліотеки узгоджені з основними стратегіями розвитку Університету, спираються на ключові цінності університетської спільноти та відповідають окресленій місії, візії та цінностям.

Водночас із виконаннями традиційних функцій бібліотеки вищого навчального закладу IV рівня акредитації стратегічними завданнями розвитку Бібліотеки Київського університету імені Бориса Грінченка є:

1. Реалізація проекту «Цифрова бібліотека».
2. Удосконалення фізичного простору бібліотеки.
3. Забезпечення різнобічних інформаційних потреб здобувачів вищої освіти.
4. Забезпечення бібліотечного обслуговування інклюзивного навчання.
5. Забезпечення бібліотечного обслуговування в Університеті іноземних студентів.
6. Підтримка наукової діяльності Університету.
7. Розвиток персоналу бібліотеки Університету.
8. Підтримка практикоорієнтованого навчання фахівців відповідно до нової освітньої стратегії Університету.
9. Автоматизація та удосконалення бібліотечних процесів.
10. Підтримка електронних та друкованих наукових періодичних видання Університету.
11. Налагодження міжнародної діяльності бібліотеки Університету.
12. Надання віддалених послуг та сервісів користувачам бібліотеки Університету.
13. Впровадження інновацій в бібліотечну діяльність.
14. Використання хмарних технологій в бібліотеці для користувачів та бібліотекарів.
15. Сприяння академічній доброчесності в Університеті.
16. Розвиток соціальної комунікації та побудова бібліотечної спільноти засобами соціальних мереж.

№ з/п	Назва завдання / перелік заходів	Терміни виконання	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис. гривень	Показники виконання завдань
Реалізація проекту «Цифрова бібліотека»				
1.	Продовження роботи над наповненням Інституційного репозитарію, підвищення його рейтингу та видимості у цифровому інформаційному просторі.	Упродовж терміну	Не потребує додаткового фінансування	Зростання кількості праць в ІР, його рейтингу.
2.	Продовження роботи над базою даних оцифрованих повнотекстових творів Бориса Грінченка.	Упродовж терміну	500 тис. грн. орієнтовна ціна сучасного сканеру	Щорічне збільшення колекції оцифрованих видань за рахунок

				розширення тематики ресурсу.
3.	Оцифрування рідкісних та цінних видань. Внесення метаданих про них до різноманітних колекцій (Європіана, Історична спадщина України та ін.)	Упродовж терміну	За умови належної роботи сканеру	Щорічне збільшення колекції оцифрованих рідкісних та цінних видань.
4.	Впровадження передових вітчизняних технологій оцифрування шляхом підключення системи керування електронними колекціями (DC-Visu чи ін). для ресурсів у відкритому доступі.	Упродовж терміну	В середньому 50 тис. грн./ рік	Удосконалення механізму представлення оцифрованих колекцій та можливості використання їх для широкого кола користувачів.
5.	Розвиток медіатеки спільно з кафедрами структурних підрозділів шляхом розроблення окремого плану заходів.	Упродовж терміну		Збільшення колекції медіатеки в бібліотеці.
	Удосконалення фізичного простору бібліотеки			
6.	Трансформування читальної зали бібліотеки головного приміщення в мультифункціональний комплекс, який одночасно містить можливості для індивідуальної роботи за комп'ютерами, проведення майстер-класів у комп'ютерній зоні, лекцій, кінопоказів, групової роботи студентів по 4-6 осіб з можливістю вільного спілкування, проведення навчальних семінарів, нарад по 15-50 осіб, традиційного бібліотечного обслуговування, індивідуальних місць для роботи з книжками та ін., шляхом затвердження Концепції дизайн-проекту інтер'єру читальної зали та вестибюлю бібліотеки головного приміщення; детальної розробки креслень дизайн-проекту з підбором матеріалів оздоблення та меблів, а також фактичної реалізації проекту реконструкції.	2019	30 000 грн. розроблення дизайн-проекту. Загальна вартість реконструкції відповідно до розрахунку кошторису будівельної фірми.	Переобладнана читальна зала.

7.	Розроблення та фактичне впровадження проекту оновленої бібліотеки в корпусі на просп. П.Тичини, 17	2018-2019рр.	В межах кошторису на реконструкцію корпусу.	
	Забезпечення різнобічних інформаційних потреб здобувачів вищої освіти			
8.	Розроблення Інструкції придбання та отримання е-книг, поставлення на облік та списання з фондів бібліотеки; укладення ліцензій-контрактів для отримання прав бібліотекою на певний термін користуватися ресурсом е-книг; удосконалення обліку видачі електронних документів та фактична закупівля е-книг та е-читанок	2018-2019рр.	Відповідно до розрахунку вартості закупівлі книг	Забезпечення бібліотечного обслуговування освітнього процесу електронними книгами та надання доступу до е-книг тим користувачам, які з об'єктивних причин не можуть мати його в приміщенні бібліотеки.
9.	Комплектування книжкового фонду бібліотеки відповідно до замовлень структурних підрозділів шляхом придбання навчальної літератури, передплати періодичних видань, та ін., у тому числі іноземними мовами (за поданнями керівників).	Упродовж терміну	400 тис. грн. / щороку	100 % книгозабезпеченості освітнього процесу
	Забезпечення бібліотечного обслуговування інклюзивного навчання			
10.	Обладнання читальної зали бібліотеки спеціальними засобами для людей з особливими потребами (комп'ютерної техніки та програмного забезпечення для слабоворих та сліпих людей, індукційних панелей, звукових підсилювачів, документ-камер, терміналів самообслуговування, апаратно-програмного комп'ютерного тифлокомплексу з синтезом мови, тощо)	Упродовж терміну	500 тис. грн.	Обслуговування користувачів з особливими потребами
11.	Виготовлення на замовлення та придбання навчальних підручників шрифтом Брайля.	Упродовж терміну	З розрахунку 1000 стор. за 1200 грн. відповідно до	Забезпечення бібліотечного обслуговування

			кількості замовлень від керівників структурних підрозділів.	сліпих та слабозорих студентів Університету
	Забезпечення бібліотечного обслуговування в Університеті іноземних студентів			
12.	Переклад всіх інформаційних ресурсів бібліотеки англійською мовою (інтерфейсу електронного каталогу, сайту бібліотеки та ін.) спільно з НДЛ ІВО.	2018-2019рр.	Не потребує додаткового фінансування	Забезпечення бібліотечного обслуговування іноземних студентів відповідно до Програми ректора (250 осіб в Університеті)
13.	Підготовка співробітників відділу обслуговування бібліотеки до обслуговування іноземних студентів.	2019 рік	10 тис.	Проходження курсів англійської мови та отримання сертифікату B1 для 2 осіб.
	Підтримка наукової діяльності Університету			
14.	Проведення семінарів з науковцями Університету з питань можливостей наукометричних баз Scopus та Web of Science для провадження наукової діяльності, а також підготовки статей до публікації, вибору журналу, використання бібліографічних менеджерів, експорту бібліографічних даних, створення власних профілів науковців, використання ресурсів відкритого доступу та ін. відповідно до кількості сформованих груп від 10 осіб.	Упродовж терміну	300 тис. грн. щорічно передплата на Scopus та Web of Science	Збільшення статистики використання платформ Scopus та Web of Science, а також використання відповідних програм у науковій діяльності співробітників Університету

15.	<p>Збір та аналіз інформації від користувачів щодо їхніх інформаційних потреб шляхом подання заявок через сайт бібліотеки та особистих консультацій.</p> <p>Пошук баз даних відкритого доступу та комерційних відповідно до потреб користувачів та наукових тем Університету.</p> <p>Інформування співробітників Університету про нові ресурси шляхом оприлюднення інформації на сайті бібліотеки, розсилки на електронні пошти, а також проведення навчальних занять за потребою (за умови формування груп від 10 осіб).</p> <p>Щорічний збір та аналіз статистики використання, звітність щодо передплачених ресурсів керівництву Університету.</p> <p>Підготовка подання керівництву Університету на передплату електронних ресурсів, контакт з видавництвами і передплатними агентствами.</p> <p>Щорічне оформлення тестових доступів до різноманітних баз даних наукових публікацій, оновлення передплати на комерційні бази даних, е-книги, е-журнали відповідно до рішення керівництва Університету.</p>	Упродовж терміну	Відповідно до пропозицій кошторису на кожен рік.	Щорічне збільшення кількості електронних ресурсів бібліотеки (баз даних наукових публікацій, е-книг та е-журналів)
16.	<p>Проведення навчальних семінарів відповідно до кількості сформованих груп від 10 осіб для науковців Університету щодо збереження даних наукових досліджень, надання публічного доступу до них, самоархівування та ін., з метою просування наукових здобутків Університету до міжнародної спільноти, збільшення видимості результатів досліджень Університету у мережі Інтернет, що безпосередньо впливає на рівень цитованості праць науковців і підвищення Рейтингу Університету загалом.</p> <p>Фактична робота над складанням планів з управління даними наукових досліджень спільно з науковцями Університету та проведення наукової роботи бібліотеки у цьому напрямі.</p>	2019-2022 рр.	Потребує додаткових ставок для фахівців з відповідною компетенцією для проведення наукової діяльності бібліотеки	
Розвиток персоналу				
17.	<p>Обов'язкова участь у тренінгах з лідерства та командування для співробітників бібліотеки за участі ННЦ культури лідерства ФІТУ, а також запрошених лекторів.</p>	Раз на рік	Не потребує додаткового фінансування	Покращення морального клімату в колективі та підвищення показників ефективності бібліотеки в цілому

18.	Участь у програмі Erasmus K1 в рамках закордонного стажування для адміністративного персоналу (academic staff) співробітників бібліотеки шляхом налагодження міжнародних контактів та досягнення домовленостей з керівництвом закордонних бібліотек про включення Університету Грінченка до учасників заявки.	Раз на рік	Не потребує додаткового фінансування	Ознайомлення з міжнародним досвідом організації роботи бібліотек та розроблення пропозицій до удосконалення роботи в бібліотеці Університету Грінченка
19.	Участь директора бібліотеки у міжнародних грантових програмах та наукових стажуваннях (інші співробітники бібліотеки не можуть брати в них участь, адже не належать до науково-педагогічних працівників).	Подання 2-3 заявок щороку	Не потребує додаткового фінансування	Ознайомлення з міжнародним досвідом організації роботи бібліотеки та впровадження їх здобутків у власну діяльність
	Підтримка практикоорієнтованого навчання фахівців відповідно до нової освітньої стратегії Університету			
20.	Організація практикоорієнтованої підготовки фахівців спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» шляхом проведення занять на базі бібліотеки Університету спільно з кафедрою бібліотекознавства та інформології Інституту журналістики, а також фахівців інших спеціальностей відповідно до нових освітніх програм, за затвердженим графіком навчальних занять.	Упродовж терміну	Не потребує додаткового фінансування	Підготовка фахівців відповідно до нової освітньої стратегії Університету
	Автоматизація та удосконалення бібліотечних процесів			
21.	Закупівля та встановлення обладнання в категорії <i>RFID</i> обладнання для бібліотек: станції самостійного повернення книг, терміналів самообслуговування, які водночас забезпечують доступність для людей з особливими потребами та ін.	2019 рік	Відповідно до кошторису реконструкції читальної зали бібліотеки головного приміщення	Автоматизація бібліотечних процесів

22.	Щорічне оновлення програмного забезпечення ІРБІС. Закупівля додаткового модулю J-ІРБІС 2.0, що дає можливість переходу на сенсорний (мобільний) інтерфейс, який реалізує представлення сайту (електронного каталогу) за допомогою мобільних телефонів та інших мобільних пристроїв, формування Профілю читача в Особистому кабінеті, представлення нових надходжень та інформаційних повідомлень у вигляді слайд-шоу (Бібліослайдер) з демонстрацією інформаційних матеріалів, адресованих читачам. Інтегрована функція on-line перегляду і прослуховування мультимедійних файлів у форматах : mp3, flv, wav, wma, avi та ін.	Упродовж терміну. 2019 рік	20 000 грн. / рік 40 000 грн. / рік	Автоматизоване бібліотечне обслуговування
23.	Перешифрування книжкового фонду бібліотеки за УДК та повний перехід до нової класифікації документів як єдиної міжнародної системи відповідно до Постанови КМУ від 22 березня 2017 р. №177 «Про припинення використання в Україні Бібліотечно-бібліографічної класифікації та впровадження Універсальної десяткової класифікації» та відповідного наказу ректора №299 від 28.04.2017р.	2018-2020 рр.	Не потребує додаткового фінансування	Здійснений перехід бібліотеки на УДК
	Підтримка електронних та друкованих наукових періодичних видання Університету			
24.	Популяризація наукових періодичних видань Університету закордоном шляхом надсилання сигнальних примірників окремих видань до іноземних бібліотек (українсько-польського щорічника «Освітологія» до бібліотек Польщі, англomовного The Modern Higher Education Review та ін) з метою ознайомлення міжнародної спільноти з науковими здобутками Університету та збільшення шансів на цитування статей. Продовження співпраці в цьому напрямі з Бібліотекою Варшавського університету (BUW) та налагодження контактів з іншими.	Щороку	2 000 грн. / рік	Розширення кола читачів наукових періодичних видань Університету
25.	Задля розширення кооперації та підтримки електронних та друкованих наукових періодичних видання Університету налагодити партнерську взаємодію між бібліотечними установами учасниць проекту через обмін бібліографічними даними.	2018 рік	Не потребує додаткового фінансування	Розширення кола читачів наукових періодичних видань Університету

26.	Депонування метаданих статей наукових періодичних видань до системи Cross Ref та отримання індексів DOI для наукових періодичних видань Університету.	Щороку	300 \$ в іноземній валюті членський внесок на рік + 100 \$ за постатейні ідентифікатори;	Отримання цифрових ідентифікаторів, що є однією з умов просування до Scopus Web of Science.
27.	Поступова реєстрація періодичних наукових видань Університету в світовій базі даних періодичних і продовжуваних видань Ulrich's Periodicals Directory, платформі World Card, базі даних журналів відкритого доступу DOAJ, індексу ESCI на платформі Web of Science та ін.	2018-2019 рр.	Не потребує додаткового фінансування	Наявність періодичних видань Університету у міжнародних базах даних, а також індексування у Web of Science 1 журналу Університету
Міжнародна діяльність бібліотеки Університету				
28.	Щорічна підготовка заявок на участь бібліотеки у міжнародних програмах («Креативна Європа» та ін.)	Упродовж терміну	Не потребує додаткового фінансування	Реалізація 1-2 наукових проектів у бібліотеці
29.	Запровадження міжнародних стандартів бібліотечно-інформаційної діяльності, а саме: стандартів України з бібліотечної статистики : ДСТУ ISO 2789:2016 (ISO 2789:2013, IDT) Information and documentation – International library statistics. Інформація та документація. Міжнародна бібліотечна статистика; ДСТУ ISO 16439:2016 (ISO 16439:2014, IDT) Information and documentation – Methods and procedures for assessing the impact of libraries. Інформація та документація. Методи та процедури оцінювання впливу бібліотек; ДСТУ ISO 11620:2016 (ISO 11620:2014, IDT) Information and documentation – Library performance indicators. Інформація та документація. Показники функціонування бібліотек. Застосування цих стандартів дозволить бібліотеці здійснювати поповнення колекції шляхом додавання документа або елемента до колекції через придбання, ліцензування, обов'язковий примірник (НМЦ ВД), оцифрування,	Упродовж терміну	Не потребує додаткового фінансування	Відповідність бібліотечно-інформаційної діяльності міжнародним стандартам

	дарування або обмін. Розширити діяльність бібліотеки у сфері МБА завдяки впровадженню служби електронної доставки документів.			
30.	Налагодження співпраці з бібліотеками закордонних Університетів-партнерів шляхом проведення спільних заходів, скайп-конференцій та ін.	Упродовж терміну	Не потребує додаткового фінансування	Обмін досвідом
31.	Систематичний моніторинг видань та інформації на профільних сайтах Міжнародної асоціації бібліотекарів IFLA, американського центру Center for the Future of Libraries та ін. щодо основних міжнародних тенденцій і стандартів у бібліотечній справі та розроблення пропозицій щодо їх впровадження в Бібліотеці Університету Грінченка.	Упродовж терміну	Не потребує додаткового фінансування	Впровадження міжнародного досвіду.
	Надання віддалених послуг та сервісів користувачам бібліотеки Університету			
32.	Розширення переліку послуг доступних на сайті бібліотеки за потребами користувачів та їхніми запитамі.	Упродовж терміну	Не потребує додаткового фінансування	Підвищення рівня забезпеченості інформаційних потреб користувачів бібліотеки
33.	Збільшення кількості відвідувань бібліотеки за рахунок обслуговування сторонніх користувачів, шляхом внесення змін до Правил користування бібліотекою та організації процесу.	Упродовж терміну	Не потребує додаткового фінансування	Збільшення кількості користувачів бібліотеки
34.	Збільшення переліку платних послуг шляхом розроблення та затвердження калькуляцій за потребами користувачів та їхніми запитамі.	Упродовж терміну	Не потребує додаткового фінансування	Додаткове фінансування бібліотеки
	Впровадження інновацій в бібліотечну діяльність			
35.	Участь у проекті «Розумний Університет» відповідно до наказу №417 від 20.06.17р. Впровадження сервісів, доступних для використання на мобільних пристроях користувачів, які містять текст, зображення, відео, гіперпосилання, події календаря для інформування користувачів про книжкові виставки, графік роботи читальних залів, анонси бібліотечних заходів тощо.			

	Використання хмарних технологій в бібліотеці для користувачів і бібліотекарів			
36.	Проведення поряд з традиційними книжковими виставками віртуальних на сайті бібліотеки з використанням хмарних технологій в середньому раз у квартал до знаменних пам'ятних дат чи за запитами користувачів.	Упродовж терміну	Не потребує додаткового фінансування	Щорічне збільшення кількості віртуальних виставок
	Сприяння академічній доброчесності в Університеті			
37.	Впровадження технічних засобів виявлення ознак плагіату в академічних та наукових текстах з метою зменшення проявів порушення принципів академічної доброчесності шляхом передплати доступу та перевірки різного роду наукових праць на сервісі Unicheck.	Упродовж терміну	Відповідно до кількості наукової продукції Університету. В середньому 5 000 грн. на рік	Систематична перевірка наукових робіт Університету на плагіат
38.	Розроблення та затвердження Положення про перевірку на плагіат.	2018 р.	Не потребує додаткового фінансування	Наявність Положення
39.	Розробка, підготовка та читання 1 курсу лекцій з питань академічної доброчесності із залученням фахівців ТОВ «Unicheck» для здобувачів вищої освіти, перепідготовки і підвищення кваліфікації викладачів, фахівців Університету.	2018-2019рр.	Не потребує додаткового фінансування	Проведення лекцій з питань академічної доброчесності
40.	Участь у проекті щодо створення та налагодження роботи Загальнонаціональної бази наукових робіт шляхом надання доступу до магістерських наукових робіт Університету	Початок у 2018-2019 рр.	Не потребує додаткового фінансування	Перевірка магістерських робіт на плагіат шляхом порівняння з роботами інших Університетів.
	Розвиток комунікації та побудова бібліотечної спільноти засобами соціальних мереж			
41.	Систематичне інформування про нові надходження та події бібліотеки на сторінці бібліотеки в фейсбуці.	Упродовж терміну	Не потребує додаткового	Своєчасне інформування

			фінансування	користувачів бібліотеки
42.	Впровадження автоматизованого адресно-цільового інформування користувачів бібліотеки про нові надходження книжкових та періодичних видань до фондів бібліотеки. В міру надходжень нових видань до бібліотеки розсилка змісту періодичних видань з анотаціями та переліком книжок з конкретного фаху зацікавленим користувач. Можливість замовити сервіс інформування про певний журнал чи обрану тему на сайті бібліотеки.	Упродовж терміну	Не потребує додаткового фінансування	Своєчасне інформування користувачів бібліотеки

Традиційні консервативні бібліотеки опікуються лише власними фондами, їхні користувачі пасивні. Це бібліотеки за сучасною термінологією мають назву Бібліотеки 1.0. Модель Бібліотеки 2.0. відходить від подібної архаїчної моделі бібліотечного обслуговування. Тут активна участь користувачів відіграє провідну роль у процесі формування її основних сервісів. Замість поняття «користувач» починають вживати «клієнт». Бібліотеки продукують ті послуги, яких потребують їхні користувачі, створюють той комфортний простір, який є найбільш прийнятним для відвідувачів.

«Нова» Бібліотека 2.0 повинна ґрунтуватися на чотирьох основних принципах : широко застосовувати мультимедіа, орієнтуватися на користувачів, надавати можливість користувачам спілкуватися один з одним і з бібліотекарями, а головне – давати змогу користувачам змінювати бібліотеки та її послуги відповідно до своїх потреб, а не лише шукати, знаходити і використовувати інформацію». ¹

¹ Kim Y.-M. Adoption of library 2.0 functionalities by academic libraries and users: a knowledge management perspective / Y.-M. Kim, J. Abbas. The Journal of Academic Librarianship. 2010. Vol. 36, № 3. P. 211–218.

Наступна модель Бібліотеки 3.0 є об'єднаним варіантом 1.0. та 2.0., а модель Бібліотеки 4.0 ґрунтується на використанні технологій «штучного інтелекту».

План розвитку бібліотеки Київського університету імені Бориса Грінченка розроблено відповідно до основних принципів моделі Бібліотеки 2.0. та 3.0.

Водночас враховані основні світові тренди Відкритої науки (Open Science), яка включає в себе такі заходи як публікації відкритих досліджень (Open Research), кампанії на підтримку відкритого доступу (Open Access) та ін., а також існування серед більшості користувачів бібліотеки представників «цифрового покоління» (Digital Natives).

Відтак, одним із стратегічних завдань є розвиток електронного читання, адже нині в Університеті навчається покоління студентів для яких електронне читання є цілком природнім. Оскільки електронні тексти легко можна скопіювати, поширити, використати з будь-якою метою, і не завжди легально, дистрибутори електронних книг намагаються «прив'язати» зміст електронної книжки до обладнання для її зчитування, тобто е-книга певного виробника може «читатися» лише чітко визначеною е-читанкою. Закупівля та використання е-книг є абсолютно новим напрямом роботи для Бібліотеки Університету і потребує додаткового вивчення правил, процедур та технологічних аспектів роботи з е-книгами в бібліотеці.